

Sygn. akt I CSK 1092/14

POSTANOWIENIE

Dnia 29 września 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa R. G.
przeciwko T. L. i M. S.
o ochronę dóbr osobistych,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 29 września 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 23 stycznia 2014 r., sygn. akt [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 stycznia 2014 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 29 listopada 2012 r., którym oddalone zostało powództwo o ochronę dóbr osobistych. Nastąpiło to wskutek uznania, że autor programu telewizyjnego nie naruszył art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe, a pozwani wykazali w toku procesu, iż dochowali staranności i rzetelności przy gromadzeniu i publikacji informacji zaprezentowanych w programie, co uchyliło bezprawność ich działań, zwłaszcza że działali w ochronie społecznie uzasadnionego interesu i w ramach porządku prawnego.

W skardze kasacyjnej powód zarzucił Sądowi Apelacyjnemu naruszenie w zaskarżonym wyroku przepisów prawa materialnego, tj. art. 12 ust. 1 pkt 1 i 2 Prawa prasowego w związku z art. 24 § 1 k.c. przez błędną wykładnię co do zakresu i treści obowiązków dziennikarskich i w konsekwencji błędne zastosowanie; art. 24 § 1 w związku z art. 23 k.c. przez błędną wykładnię. Naruszenie przepisów postępowania dotyczy art. 240 § 1 w związku z art. 316 § 1 k.p.c. oraz art. 227 k.p.c. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości oraz uwzględnienie apelacji powoda, ewentualnie po uchyleniu tego wyroku przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcie o kosztach postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania ze względu na niespełnienie przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powód wskazał na występowanie w sprawie zagadnienia prawnego oraz na oczywistą zasadność skargi. Zagadnienie prawne dotyczy pytania o to, czy art. 15 ust. 2 pkt 1 w związku z art. 12 ust. 1 pkt 1 Prawa prasowego i art. 24 § 1 k.c. pozwalają uznać dziennikarza za beneficjenta tajemnicy dziennikarskiej przez zwolnienie go z obowiązku wykazania rzetelności w inny sposób, przy czym negatywne konsekwencje związania dziennikarza tajemnicą obciążają drugą stronę powstałego sporu.

Jednakże uzasadnienie przedstawionego zagadnienia prawnego odnosi się do ustaleń postępowania dowodowego i ocen, z których wynika, że przygotowując program telewizyjny została dochowana należyta staranność dziennikarska i że w związku z tym odpowiadanie w kwestii określonej postawionym pytaniem nie może odnieść skutku w niniejszej sprawie. Wbrew bowiem twierdzeniu skarżącego w uzasadnieniu wniosku, Sąd Apelacyjny dokonując oceny wypełnienia przez pozwanych obciążających ich obowiązków wziął pod uwagę charakter źródeł informacji, poddając kontroli postępowanie dowodowe Sądu pierwszej instancji. Źródła informacji i ich wpływ na bezprawność działania pozwanych były szczegółowo analizowane w uzasadnieniu Sądu pierwszej, a potem drugiej instancji. W rezultacie, z powołaniem się na przesłankę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. doszłoby do niedozwolonej w postępowaniu kasacyjnym weryfikacji ustalonego stanu faktycznego i oceny dowodów (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Potwierdza to również przytaczane w uzasadnieniu orzecznictwo, w tym orzeczenia ETPC, mimo że na pierwszy rzut oka mogłoby skłaniać w okolicznościach, dla których jest powoływane, iż odpowiedź na postawione pytanie odpowiadałoby ustalonym w orzecznictwie wymaganiom art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2012 r., I CSK 496/11, nie publ.; z dnia 30 kwietnia 2015 r., V CSK 598/14, nie publ.; z dnia 8 września 2015 r., I CSK 10/15).

Chybione jest również wskazanie na oczywistą zasadność skargi i to pomijając już sprzeczność w jednoczesnym formułowaniu istotnego zagadnienia prawnego i twierdzeniem, że Sąd dopuścił się przy orzekaniu rażących naruszeń prawa (co do którego rozumienia są wątpliwości) i przez to skarga jest oczywista. O oczywistości mają świadczyć, według uzasadnienia tej przesłanki wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania te same względy, które legły u podstaw zagadnienia prawnego. Kwestia staranności i rzetelności działań dziennikarzy przygotowujących program telewizyjny podlega ocenie na podstawie zebranego materiału dowodowego i tylko wtedy oczywista zasadność skargi mogłaby wystąpić, gdyby dokonana ocena była rażąco wadliwa ze względu na fałszywe przesłanki lub błąd w rozumowaniu. W niniejszej sprawie taka sytuacja nie wystąpiła. Nawet zarzut nieprawidłowego posłużenia się przez Sąd Apelacyjny dowodem z zeznań

złożonych w innym postępowaniu nie odpowiada wskazywanej przesłance. Jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego wyroku (s. 15-17) zeznania, które wykorzystał Sąd Apelacyjny były ściśle związane z postępowaniem, w którym zostały złożone (dotycząc motywacji, która doprowadziła do zamiaru zawarcia ugody M. K.). Sąd drugiej instancji odmówił natomiast wykorzystania zeznań w takim zakresie, w jakim odnosiły się one do istoty rozpoznawanej przez niego sprawy, a zatem do weryfikacji rzetelności i staranności działań dziennikarzy.

Z tego wynika, że również nie zostały spełnione przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej określone w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2012 r., V CSK 225/11, nie publ; z dnia 8 września 2015 r., I CSK 1060/14, nie publ.).

Mając to na uwadze należało na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzec jak w postanowieniu.